

NYHEDSBREV

Januar 2006

11. årgang

Nr. 1

Indkaldelse til generalforsamling

Generalforsamling i 2006 afholdes **mandag d. 6. februar 2006 kl. 19.00** i Lindeværftet.

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Fremlæggelse af regnskab
4. Behandling af indkomne forslag.
Forslag afleveres til bestyrelsen senest 17/1.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer
Jens-Jørgen Kjær Rasmussen, Niels Peter Fenger, Anton Johnsen og Erik Longfors er på valg.
6. Valg af suppleant
Christian B. Hansen er på valg.
7. Valg af revisor
Ejvind Bojsen er på valg.
8. Fremlæggelse af budget og fastlæggelse af det årlige kontingent
9. Eventuelt

Efter generalforsamlingen er der medlemsmøde.

Leif Stig Andersen

Kalender

Mandag den 6. februar kl. 19.

Generalforsamling og medlemsmøde

Mandag den 3. april kl. 19.

Medlemsmøde

Torsdag den 13. april – mandag den 17. april

Påskeudstilling

Mandag den 1. maj kl. 19.

Medlemsmøde

Lørdag den 1. juli.

Fælles arrangement med de tre bådelaug fra Nydambåden, Sebbe Als og Hjortspringbåden.
Nærmere oplysninger i næste nyhedsbrev.

Leif Stig Andersen

Husflidsudstilling i Sønderborg den 22. og 23. oktober 2005

Laugene var, af **Dansk Husflidsselskab**, repræsenteret af Sønderborg, *Midtals, Nordals og Sundeved Husflidsforeninger*, inviteret til at deltage i den årlige husflidsudstilling på **Sønderborg Slot** i weekenden 22. og 23. oktober; begge dage kl. 1000 til 1600.

Fredag kl. 1400 mødtes Sonja, Arne, Karin og undertegnede på "**Lindeværftet**" og fik udstillingsgenstandene læsset på vore biler samt 2 påhængsvogne. Stumperne havde vi samlet sammen tirsdag aften.

Efter læsningen kørte vi til slottet, og efter aflæsning og opbæring til 2. salen, hvor vi skulle være i "**Østre Forgemak**", gik Arne og jeg i gang med at rejse telt i gården til smedene, som først kom med deres grej lørdag morgen, dog havde vi fra "**Lindeværftet**" medbragt ambolt, kul og jern m.m..

I gården, ved siden af teltet, blev midterstykket af "**Hjortspringbåden**" opstillet, hvor også midterstykket af "**Nydambåden**" stod.

Mens vi arbejdede i gården, havde pigerne fået lavet en flot udstilling i "**Østre Forgemak**" ved 2 borde mellem "Kulturhistorisk Arkiv" og trædrejere fra Sønderborg Husflidsforening.

Lørdag var vi repræsenteret i udstillingslokalet ved Ingrid, Karin og jeg selv, og i gården smedede Margit, Nikolai og Andreas på livet løs, dog havde de ikke meget held med at få vores feltesse til at fungere; den kom for øvrigt slet ikke i gang.

Lørdag var besøget ikke så talrigt, og mange af de, som kom rundt, var udstillere fra andre stande, dog havde pigerne god succes med at lære børnene fingervævning.

Om søndagen var vi blevet forstærket med Anni, Sonja og Arne samt Magda foruden Karin og jeg, og også i gården havde de fået forstærkning af Frank og Poul Erik.

Søndag var der god tilstrømning hele åbningstiden, og der blev vist stor interesse for de forskellige former for vævning samt slåning af bastsnor. Igen var børnene meget interesserede i at få lov til at prøve at lave fingervævning.

Efter lukketid kl. 1600 søndag gik vi så i gang med nedbrydning og læsning, og omkring kl. 1800 var vi hjemme.

Knud Andersen

Margit og Andreas smeder

Foto: Knud Andersen

Karin, Sonja, Anni og Magda væver

Foto: Knud Andersen

Medlemsmøde den 7.november kl. 19.00

På medlemsmødet havde lauget inviteret Svend Ulstrup fra Nykøbing Sjælland. Det viste sig at være det helt rigtige valg.

Han er leder af *Naturlivsskolen*, der ikke må forveksles med en naturskole. Det er en skole, der tilbyder kurser i arktisk teknologi, herunder bygning af kajaker og kanoer. På denne skole mødes mennesker og taler om fortiden og hvordan fremtiden kan blive.

- Især for unge mennesker er det en oplevelse at være ude i marken og arbejde med hænderne og opdage nye ting i stedet for kun at opleve tingene på et støvet museum, mener Svend Ulstrup.
- Håndens arbejde er nedvurderet, og der mangler respekt og ansvar for tingene, når der ikke er tale om eget arbejde. De unge passer bedre på tingene, når de selv har været med i fremstillingsprocessen. Der arbejdes udelukkende med håndværktøj.
- Det giver appetit og god søvn at være aktiv ude i naturen og dermed fortiden.

Odsherred, hvor Svend Ulstrup har sit virke, er repræsenteret af mange fund, der fortæller, om bronzealderen, bl.a. helleristningssten fra Engelstrup, Herrestrup og Solvognen.

For Livstilsskolen arrangerer han 10 dages kurser i bygning af kajaker. De bliver tilpasset den enkeltes mål, dvs. længden er to gange ens højde og bredden er hoftebredde plus to knytnæver!

- Enhver kan sejle en kajak og føle sig tryk på vandet, ifølge Svend Ulstrup.

Vi ser diasshow af helleristninger fra Sverige, som får os til at tænke på vores egen Hjortspringbåden. Showet viser eksempler på kanoer fra Afrika, Nordamerika, Rusland samt konebåden, en umiak, fra Østgrønland, som Svend Ulstrup har arbejdet med.

Nogle har spurgt, hvilken uddannelse Svend har. Han har fortalt mig, at grundlaget er en seminarieuddannelse som lærer, dog ikke sløjdlærer! Derefter er han uddannet som skovarbejder, og senere som vejleder i natur- og fritidsaktiviteter i Norge. Det hele er selvfølgelig suppleret med kurser for at få så bredt et grundlag som muligt i sit arbejde.

Det hele bliver serveret med en intensitet og begejstring, der smitter os alle.

Lene Bonné Rasmussen

Svend Ulstrup (i midten) demonstrerer padler

Foto: Lene Bonné Rasmussen

Ny bog om helleristninger

Bornholms Museum og forlaget Wormanium har i 2005 udgivet bogen: "Helleristninger" med undertitlen "Billeder fra Bornholm bronzealder". Forfattere til artiklerne er Flemming Kaul, Martin Stoltze, Finn Ole Nielsen og Gerhard Milstreu. Et par af dem kender vi jo udmærket i Hjortspringbådens Laug.

Bogen giver en særdeles god og overskuelig gennemgang af helleristningernes udbredelse i Skandinavien, billedernes indhold, symbolik og tolkning, fund af genstande med ristninger, nyeste forskning m.v. Den er rigt illustreret med velvalgte fortræffelige billeder i farver.

Hjortspringbåden er nævnt på side 87, og et par billeder af sejladser i høj sø er med for at vise noget om de spinkle fartøjers sødygtighed.

Bornholms Museum deltager i et nordisk samarbejdsprojekt RANE – Rock Art in Northern Europe, et projekt delvist finansieret af EU. Bogen er en del af museets bidrag til dette projekt.

Da vi nu er godt i gang med vort skindbådsprojekt efter Nordens ældste skibsbillede (ca. 1600 f. Kr.) på et af krumsværdene (vist på side 85) fra Rørby ved Kalundborg, mener jeg mange medlemmer kan få glæde af bogen. Den indeholder en glimrende litteraturliste for de, der har lyst til at gå videre på jagt i litteraturen.

Bogen kan lånes på bibliotekerne. Find den og bestil den på www.bibliotek.dk eller spørg efter den hos bibliotekaren.

J. J. Kjær Rasmussen

DVD med laugets video til ny pris.

Bestyrelsen vedtog at bestille yderligere 30 stk. af vores videofilm overspillet til DVD med dansk, engelsk og tysk tale. Det betød, at vi fik dem til en meget lavere pris. De kan nu sælges til 110 kr. til ikke medlemmer og 60 kr. til medlemmer.

Bestyrelsen

Hvem skal til Frankfurt i 2007?

På sidste medlemsmøde kunne jeg orientere om en henvendelse fra professor Egon Wamers fra Archäologisches Museum Frankfurt angående lån af Tilia i 4 måneder i 2007.

Bestyrelsen har svaret, at vi er interesserede, og for at orientere om vore betingelser har vi sendt en kopi af den kontrakt, vi lavede med Gottorp Slot.

Museet i Frankfurt har accepteret at opfylde de samme krav, som Gottorp Slot, og prisen er således 1000 euro pr. måned til os + betaling af alle udgifter vedrørende arrangementet.

Egon Wamers kommer engang i det kommende forår på besøg i Lindeværftet for at se, hvad vi laver og har lavet og for sammen med bestyrelsen at udforme den endelige aftale.

I aftalen vil indgå, at vi tager en tur til Frankfurt for at gennemføre en sejlads på floden Main. Sejladsen vil naturligvis skulle foregå i jernalderdragter, så 2006 kan bruges til eventuelle udbedringer eller fornyelser. De, der ikke har nogen dragt, kan naturligvis få assistance til fremstillingen hos laugets eksperter. Sig blot til.

J.J. Kjær Rasmussen

Endnu et forskningsprojekt –

Tilia for sejl

Vi har i Tilia et monument over 12 års arbejde af fremragende karakter. Det viser de mange artikler, bøger og film, der blandt andet beskriver Tilia, hendes fremstilling og afprøvning som et levende vidne for Oldtidens samfund og samfærdsel i Norden.

Vi har i udstillingen på Lindeværftet med båd, værktøj, plancher, film og foredrag et godt redskab for at udbrede kendskabet til sejlads i oldtiden, især den tidligste jernalder.

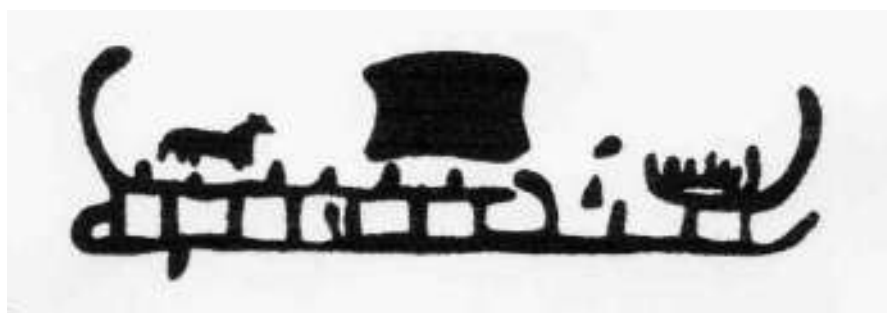
Og endelig har vi gennem vor analyse af hvert eneste element i båden og erfaringerne fra hendes håndtering en enestående formue af viden, der kan føre tilbage i tiden, til bronzealderen, til en forståelse af bronzealderens skibe og samfærdsel.

For at udnytte denne viden startede vi

Rørbyprojektet

som et forsøg på at illustrere, hvorledes bronzealderens skibe kunne have været konstrueret og bygget. Ud over karakteristika fra Hjortspringbåden, har vi i vor konstruktionen af Rørbyskibet udnyttet kendskabet fra de 10.000er af helle- og bronzeristningsskibe, som findes i Norge, Sverige og Østdanmark. Som bekendt anvender vi en bronzeristning på et sværd, fundet ved Rørby nær Kalundborg som hovedprofil for **Rørby Alsie**. Denne ristning er formodentlig den ældste tegning af et skib i Sydsandinavien, fra 1600 f. Kr.

Nu er vi blevet konfronteret med en mulighed for et nyt forskningsprojekt vedrørende anvendelsen af skibe i bronzealderen, nemlig deltagelsen i et projekt, der skal føre til en sandsynliggørelse af anvendelsen af sejl på bronzealderens (og vel også jernalderens) skibe.

Tilia for sejl?

Det er sådanne projekter, der skal forhindre os i at blive et støvet foretagende (her refererer jeg ikke til rengøringsholdets arbejde). Det er gennem sådanne projekter, at vi stadig vil være fokus for interesse. Et museum, der ikke forny sig, vil dø.

Introduktion

Primo december blev vi, via Anton Englert fra Vikingeskibsmuseet, kontaktet af Boel Bengtsson. Boel har en mastergrad i maritim arkæologi fra Southampton Universitetet i England, hvor hun i sin eksamensopgave har behandlet Sydskandinaviens helleristninger i et maritimt perspektiv (selvfølgelig var der også et par billeder af Tilia som en del af illustrationerne). Boel har et par verdensmesterskaber i jollesejls og deltog i Olympiaden i Atlanta.

Boel og Bjørn er svenskere og har adressen: Kyrkvägen 62, 435 30 Mönlycke, Sverige.

Boel har sammen med sin broder, Bjørn Bengtsson, der ligeledes har en række olympiadesejls bag sig, udført nogle prøvesejls i en canadisk kano forsynet med en A-mast og et råsejl.

Læg mærke til, at der er anbragt et stiksværd i boven af kanoen, svarende til den ekstra "styreåre" fundet i Hjortspringudgravningen

Boel ønsker sammen med os at afprøve Tilia med en sådan mast og sejl for at sandsynliggøre, som en del af sin doktorgrad (Ph.d.), at bronzealderens både anvendte sejl. Bjørn er konstruktøren i hendes projekt.

Kontakter

Boel og Bjørn Bengtsson besøgte os i weekenden 10.-11. december med det formål at diskutere et samarbejde. Fra vores side deltog Jørn Anders Jørgensen med sin erfaring i sejlads med vikingeskibe, Niels Peter Fenger med sin viden om strømningslære og praktisk erfaring i sejlads og undertegnede med viden om helleristninger, projektledelse og sejlads.

Vi lærte Boel og Bjørn at kende som meget vidende og entusiastiske personer. Deres tanker om en afprøvning af Tilia forsynet med en A-formet mast og et råsejl lød interessant og velunderbygget, og vi besluttede at fortsætte kontakterne, idet vi på basis af oplysningerne anså projektet som interessant for lauget.

Siden har vi gennem en intens korrespondance beskæftiget os med konstruktionsdetaljer for at rigge Tilia til med mast og sejl, dels for at skitsere løsninger og dels for at lære hinanden og vore intentioner bedre at kende.

Boel har haft et møde med Max Vinner og Erik Jørgensen, Vikingeskibshallen for at diskutere sejlmateriale mm. Max ville gerne deltage i nogle af sejladserne.

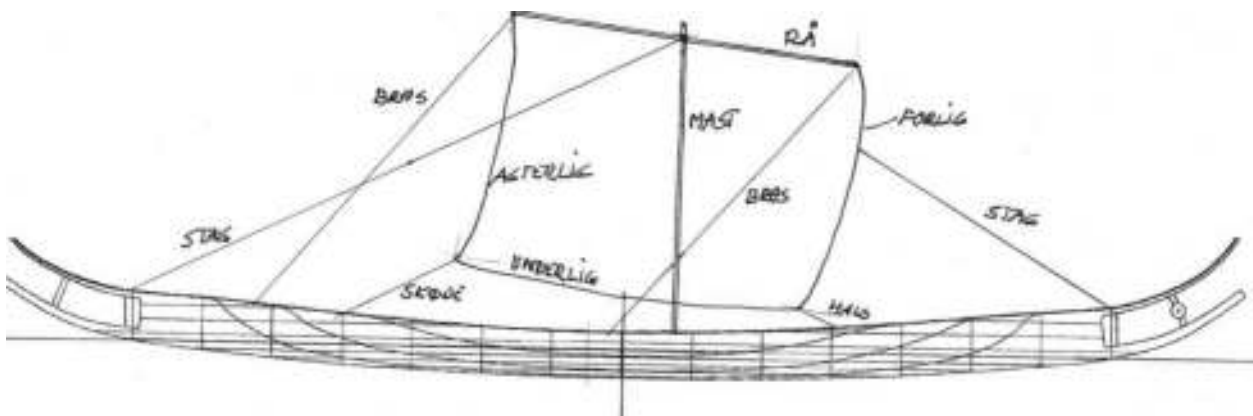

FIG. 2

Status

En række løsningsforslag er under behandling. B.&B.'s forslag til rigningens størrelse (28 m², sejl) synes os at belaste Tilia for meget og være for risikabel, i hvert fald indledningsvis..

Vor holdning er naturligvis, at Tilia ikke må lide skade under sejlsejladserne, ej heller må der gøres blivende indgreb i bådens nuværende udseende.

Vi står overfor at beskrive projektet mere i detaljer, inklusiv prioriteringerne.

Vi har angivet, at der vil kunne blive tale om op til tre sejladser i 2006. Det er imidlertid næppe sandsynligt, at sejladsafprøvningserne vil kunne færdiggøres i 2006, hvorfor der sikkert vil blive tale om sejladser i 2007, efter at Tilia som ventet returnerer fra Frankfurt am Main 1. juli 2007.

Jeg anser bygningen af Rørby for at have en større prioritet end Sejlprojektet.

Afslutning

På medlemsmødet i februar vil der igen blive holdt status over projektet. Det vil være ønskværdigt, om alle, der har en holdning til projektet og/eller mangler yderligere oplysninger (nærværende rapport er jo meget summarisk) bør møde op til dette møde, hvis det er muligt. I øvrigt er man velkommen til at skrive eller ringe til undertegnede for kommentarer, yderligere oplysninger og ideer vedrørende projektet.

Endelig efterlyses medlemmer, der vil involveres i dette nye projekt, der ligesom Rørbyprojektet vil give de aktive i disse projekter mulighed for en interessant udfordring for lauget og for dem selv.

Knud V. Valbjørn

Næste nyhedsbrev

Det næste nyhedsbrev udsendes i april og eventuelle indlæg skal være indsendt ultimo marts.

Indlæg sendes til Leif Stig Andersen, Fæbrovej 7, Himmark, 6430 Nordborg, e-mail LSAndersen@mail.tele.dk

Lene Bonné Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 06 27, e-mail bonne@post9.tele.dk

Navne og adresser

Formand: J. J. Kjær Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 06 27, e-mail: formand@hjortspring.dk

Næstformand: Jørn A. Jørgensen, Stolbrogade 45, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 85 03, e-mail: naestformand@hjortspring.dk

Kasserer: Leif Stig Andersen, Fæbrovej 7, Himmark, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 64 49, e-mail: kasserer@hjortspring.dk

Sekretær: Erik Longfors, Runevænget 2, Guderup, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 88 11

Øvrige bestyrelse: N. P. Fenger, Søbakken 14, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 04 30
Anton Johnsen, Vestertoften 4, Svenstrup, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 62 81, e-mail: antonjohnsen@mail.dk

Knud E. Andersen, Bygtoftet 7, Guderup, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 63 74, e-mail: kek@andersen.mail.dk

PR: Mogens Steffensen, Enebærvej 2, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 19 98, e-mail: pr@hjortspring.dk

Redaktion: Leif Stig Andersen, Fæbrovej 7, Himmark, 6430 Nordborg
tlf. 74 45 64 49, e-mail: LSAndersen@mail.tele.dk
Lene Bonné Rasmussen, Kirsebærhaven 39,
6430 Nordborg, tlf. 74 45 06 27,
e-mail bonne@post9.tele.dk

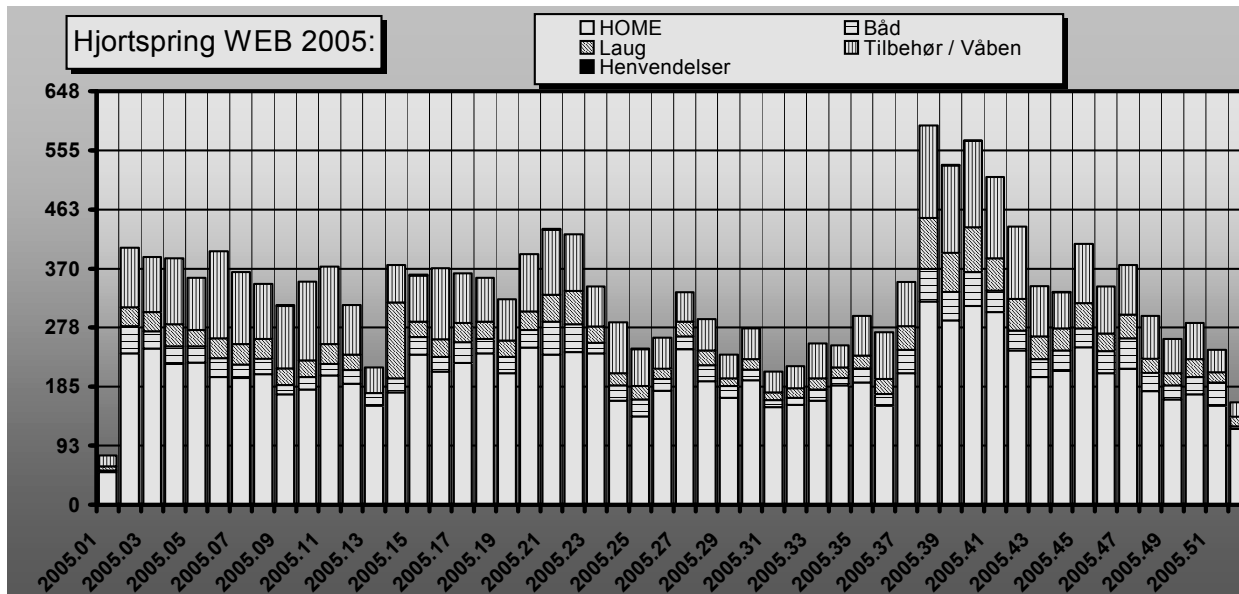
Lindeværftet: Dyvigvej 11, Holm, 6430 Nordborg

Internet: <http://www.hjortspring.dk>
<http://home6.inet.tele.dk/hjortspr>

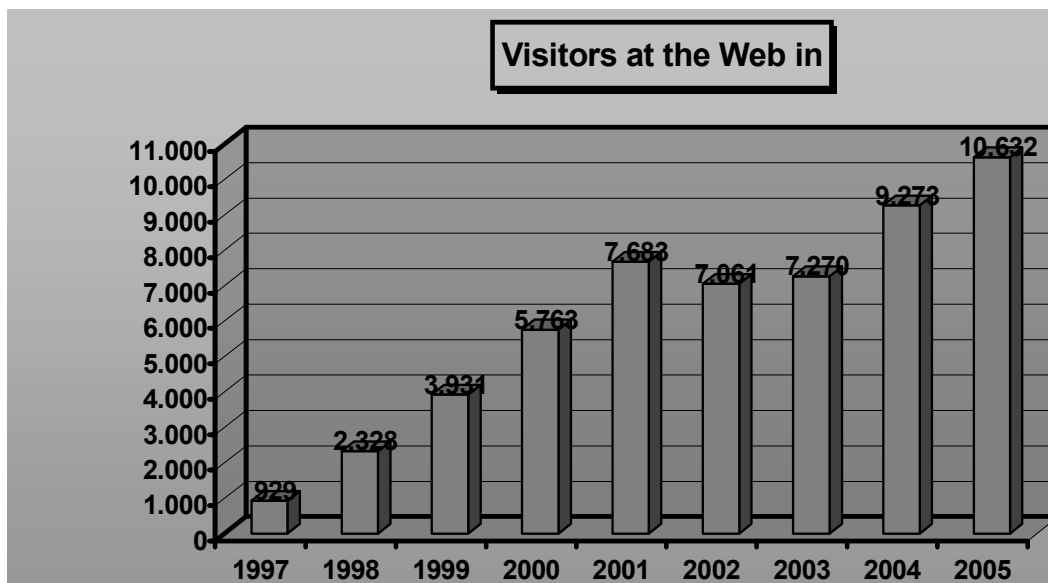
Bestyrelsen ønsker alle et godt nytår.

Hjortspringbåden på internettet

Der har gennemsnitlig været 204 gæster på vores hjemmeside pr. uge. i forhold til 174 pr. uge i 2005.

Der har været 1.350 flere gæster på vores hjemmeside i år end der var sidste år – en fremgang på 15 procent.

Ib Stolberg / Leif Stig Andersen